

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 9P/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520200029
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2020:3520200029.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

515209278egalovátozenia:

súd Nové Mesto nad Váhom vo veci starostlivosti súdu o mal. K. I., E.. B. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov matky A. A., E.. B. XX.XX.XXXX, I. E. A. E. K., B.. U.. A. X, zast. v konaní Mgr. Viliamom Parákom, advokátom v Novom Meste nad Váhom, Komenského 2700/7, a otca A. I., E.. B. XX.XX.XXXX, I. J. E. K. XXX, zast. v konaní JUDr. Miroslavom Ivanovičom, advokátom v Bratislave, Grösslingova 45, dieťa v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o úpravu práv a povinností rodičov k dieťaťu takto

rozhodol:

I. Mal. K. I., E.. B. XX.XX.XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti matky; zastupovať a spravovať majetok maloletej budú obaja rodičia.

II. Otec maloletej je oprávnený sa s maloletou K. stretávať každý párný týždeň v čase od štvrtka od 10:00 hod. do nedele do 17:00 hod. a každý nepárny týždeň od stredy od 16:00 hod. do piatka do 17:00 hod. Otec dieťa vždy prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky.

III. Otec maloletej je povinný prispievať na výživu maloletej K. sumou 150,-Eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky maloletej počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

IV. Súd ruší Uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 20.01.2020 č.k. 9P/1/2020-58 počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaným návrhom sa matka maloletej domáhala, aby súd maloletú zveril do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu dcéry sumou 300,-Eur mesačne a styk maloletej s otcom upravil na každú stredu v čase od 15,00 hod. do 17,00 hod. a každú nedeľu v čase od 15,00 hod. do 17,00 hod v mieste bydliska matky. Uviedla, že rodičia maloletej pôvodne žili v spoločnej domácnosti. Počas roka 2019 sa začalo prejavovať nevhodné správanie otca k matke dieťaťa. Toto vyvrcholilo 10.12.2019, kedy jej otec dieťaťa vytrhol násilím mobil z ruky a fyzicky ju napadol tak, že ju hodil na gauč a pästou uderil do lýtk. Incidenty neohlasovala na polícii. Dňa 11.12.2019 sa otec maloletej odsťahoval z bytu ku svojim rodičom, kde býva doteraz. Dňa 16.12.2019 si otec prišiel pre dcéru, vyhrážal sa matke maloletej, že keď mu dcéru nedá, tak ich obe prizabije jeho otec, lebo on má podmienku. Otec maloletej je vo výkone podmienkečného trestu. Dcéru otec podľa dohody priviezol dňa 19.12.2019. Následne bola dcéra u otca počas Vianoc 24.12.2019 až 26.12.2019, potom jej otec oznámil, že chce striedavú starostlivosť o dcéru, čo ona odmietla. Dňa 03.01.2020 si otec opäť dcéru vzal k sebe, pričom ju mal matke odovzdať 05.01.2020, čo však neurobil. Oznámil jej 03.01.2020, že dcéra má horúčku a bol s ňou na pohotovosti.

SMS správou otec oznámil matke 04.01.2020, že porušila dohodu a žiada predčasné vrátenie dcéry. Matka sa opýtala, či otec v nedeľu dcéru prinesie, otec však prestal s matkou maloletej komunikovať. Dňa 05.01.2020 vyhľadala pomoc polície. Do podania návrhu na súd (08.01.2020) otec dieťaťa s matkou nekomunikoval.

2. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 20.01.2020 č.k. 9P/1/2020-58 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú K. zveril do osobnej starostlivosti matky, upravil stretnutia otca s dcérou tak, že je oprávnený sa s maloletou stretávať každý párný týždeň v čase od piatka od 16,00 hod. do nedele do 15,00 hod. a každý nepárny týždeň od stredu od 16,00 hod. do piatka do 15,00 hod. Súd zároveň otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej K. sumou 150,-Eur mesačne. Neodkladné opatrenie nadobudlo vykonateľnosť 10.02.2020, právoplatnosť dňa 26.02.2020.

3. Otec dieťaťa navrhol zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že táto bude prebiehať od soboty do utorka u matky a vo zvyšnom čase u otca. Výživné navrhol určiť vo výške 50,-Eur mesačne. Uviedol, že vzťahy medzi rodičmi sú vážne narušené, zo spoločnej domácnosti sa odsťahoval 10.12.2019 vo večerných hodinách po tom, ako bol matkou maloletej v jej afekte vyhodенý na ulici. Momentálne žije u rodičov. Za hlavnú príčinu rozpadu vzťahu rodičov považuje narcistickú poruchu osobnosti matky maloletej. Po narodení dcéry sa začala voči nemu správať nepríjemne, s nervozitou, mala časté nekontrolovateľné afekty, výbuchy hnevu, zlosti, nenávisť a náhleho plaču. Niekoľkokrát otca maloletej fyzicky atakovala. Snažil sa situáciu riešiť, vyhľadal aj pomoc psychológa s cieľom pochopiť psychický stav matky dieťaťa a hľadať riešenia. Hysterické excesy matky však pokračovali a vygradovali 10.12.2019. Po odsťahovaní sa zo spoločnej domácnosti prejavoval intenzívny záujem o dcéru, s matkou dieťaťa sa vedeli rozumne dohodnúť, po dohode s matkou maloletej mal dcéru dokonca aj cez Vianoce. Striedavá starostlivosť o dcéru fungovala. V tomto smere otec poukázal na komunikáciu cez WhatsApp. Maloletá bola v striedavej starostlivosti od 11.12.2019. Akékoľvek negatívne obvinenia matky dieťaťa voči jeho osobe otec popiera, sú zavádzajúce a vykonštruované. Podľa komunikácie cez uvedenú aplikáciu zo dňa 15.12.2019 bol s matkou dieťaťa dohodnutý na tom, že si vyzdvihne dcéru 16.12.2019, dcéru si aj prevzal, komunikácia bola slušná, matka s ním bezproblémovo komunikovala. Pokiaľ ide o spomínané odsúdenie, bol rozhodnutím tunajšieho súdu uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 mesiac s podmieneným odkladom do 04.05.2019. Išlo o jeho mladícku nerozvážnosť, kedy šoféroval pod vplyvom alkoholu. V skúšobnej dobe viedol riadny život a osvedčil sa. Ďalej podľa dohody malo byť dieťa u neho do 05.01.2020. S matkou dieťaťa bol neustále v kontakte, nebol dôvod na predčasné vyzdvihnutie dcéry. Pokiaľ ide o výživné, s matkou boli dohodnuté na striedavej starostlivosti a na tom, že každý z nich pokryje výdavky na dcéru v čase, keď ju bude mať v starostlivosti. Dcéra má k nemu pozitívny a hlboký citový vzťah. Matka dieťaťa mu volá aj cez videohovory v čase, keď je dcéra v jej starostlivosti, ak ju potrebuje upokojiť pohľadom na neho alebo, keď ho chce dcéra vidieť. O maloletú sa stará od počiatku, má u neho vytvorené všetky podmienky pre život a zdravý psychický vývoj. Je schopný zariadiť si tréningy tak, aby boli v čase, keď bude maloletá v starostlivosti matky a v prípade nepredvídateľných okolností vie garantovať pomoc svojich rodičov. Dcéru ľúbi a neurobí nič, čo by mohlo zneprijemňovať pobyt dcéry u neho.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhu, písomného vyjadrenia otca maloletej s prílohami, správou kolízneho opatrovníka, správami o príjme rodičov detí, výsluchom rodičov maloletej.

5. Maloletá pochádzajú z mimomanželského zväzku. Jej rodičia žili v spoločnej domácnosti do 10.12.2019. Následne došlo ešte k obnoveniu spolužitia v období od februára do apríla 2020, avšak po tomto období sa rodičia opäť rozišli. Výchova dieťaťa bola zabezpečovaná na základe dohody rodičov, medzi rodičmi však došlo ku konfliktu, na starostlivosti sa nevedeli dohodnúť, preto došlo k nariadeniu neodkladného opatrenia, podľa ktorého následne rodičia, s výnimkou obdobia, kedy sa pokúsili spolu opäť žiť, postupovali. Podľa vyjadrení oboch rodičov má dieťa rado matku i otca, medzi dieťaťom a rodičmi je vytvorené silné citové puto. Obaja rodičia sú schopní zabezpečiť starostlivosť o dieťa, v ich starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka, i podľa názoru súdu nie je komunikácia rodičov na zlej úrovni, postupne dochádza k stabilizácii ich vzájomných vzťahov. Sú schopní riešiť aktuálne problémy dieťaťa.

6. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez

návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

7. Podľa § 24 ods. 1 až 5 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

8. Podľa § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

9. Starostlivosť o dieťa by mala byť zabezpečená oboma rodičmi spoločne. Keď už dôjde k situácii, že takáto starostlivosť nie je možná, je potrebné upraviť práva a povinnosti rodičov tak, aby to bolo plne v záujme dieťaťa. Po nariadení neodkladného opatrenia sa situácia medzi rodičmi upokojila, rešpektujú rozhodnutie súdu o tom, ako má prebiehať starostlivosť o dieťa (s výnimkou výživného, kde otec doposiaľ výživné riadne neplatil), podľa vyjadrenia rodičov si dieťa na takúto starostlivosť zvyklo a nerobí mu problém. Matka dieťaťa je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke a je schopná preto v plnej miere zabezpečiť plnú osobnú starostlivosť o dieťa, venovať sa mu po celý čas. Otec dieťaťa doposiaľ (od januára 2020) nepracoval, teraz si našiel klub, pre ktorý bude hrať futbal. Na zápasy dochádza jedenkrát do týždňa do X., inak trénuje sám. Podľa jeho vyjadrenia by sa mohol zamestnať aj na Slovensku, avšak potom by sa nemohol venovať dcére. Súd sa predovšetkým s ohľadom na vek dieťaťa priklonil k podobnej forme starostlivosti, aká bola upravená v neodkladnom opatrení. Podľa názoru súdu je vhodné, aby starostlivosť o dieťa zastrešoval v tomto veku jeden z rodičov a druhý rodič sa v čo najširšej možnej miere podieľal na starostlivosti o dieťa. To sa dá zabezpečiť práve širším rozsahom styku otca s dieťaťom. Súd preto dieťa zveril do starostlivosti matky a zároveň upravil styk otca s dcérou tak, že tento oproti neodkladnému opatreniu rozšíril ešte o jeden deň, čím dochádza k tomu, že miera starostlivosti otca o dieťa v jednom týždni bude v rozsahu 3 nocí a štyroch dní a v druhom týždni v rozsahu 2 nocí. Súd zároveň upravil hodinu vrátenia dieťaťa s ohľadom na jeho súčasné potreby, keďže dieťa spí do zhruba 14,00 hod., následne sa musí najesť a otec musí dieťa dopraviť z J. E. K. B. E. A. E. K.. Z tohto dôvodu nebola 15-ta hodina vhodná na včasné vrátenie dieťaťa. Súd zatiaľ nevil alternatívu striedavej starostlivosti o dieťa, a to vzhľadom k veku dieťaťa, jeho potrebám a tomu, že matka dieťaťa je na rodičovskej dovolenke, ktorá umožňuje rodičom plne sa postarať o dieťa.

10. U maloletej súd ponechal zastupovanie dieťaťa oboma rodičmi, keďže je zřejmé, že obaja rodičia sa snažia vykonávať všetky úkony v záujme dieťaťa a žiadne obmedzenie takéhoto práva rodiča preto neprihádza do úvahy.

11. Podľa § 62 ods. 1 až 6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

12. Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

13. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

14. Pri určení výživného vychádzal súd z potrieb maloletej a možností a schopností oboch rodičov podieľať sa na jej výžive.

15. Maloletá má bežné výdavky zodpovedajúce potrebám dieťaťa vo veku necelých dvoch rokov. Nemá žiadne vyššie výdavky, náklady spojené s dieťaťom sú tak predovšetkým spojené so stravovaním, ošatením, kúpou hygienických potrieb a zabezpečením bývania.

16. Matka maloletej poberá od januára 2020 rodičovský prídavok vo výške 370,60 Eur a rodinné prídavky vo výške 24,34 Eur. Iný zdroj príjmov nemá, nemá inú vyživovaciu povinnosť. Spolu s maloletou žije u svojej mamy, ktorej zatiaľ finančne neprispieva na bývanie, kupuje potraviny. Zvýšené výdavky nemá.

17. Otec dieťaťa nebol od januára 2020 nikde zamestnaný, podľa vlastného vyjadrenia bol dobrovoľne nezamestnaný. Uviedol, že vzhľadom ku karanténym opatreniam prácu nemal. V priebehu posledného týždňa si našiel prácu, bude hrať futbal v X., kde má stanovený základný plat vo výške 600,-Eur + odmeny za vyhraté zápasy. Podľa jeho písomného vyjadrenia dosahoval v predchádzajúcom období príjem z obdobnej činnosti vo výške cca 1.000,-Eur mesačne. Žije u rodičov, prispieval im sumou 50,-Eur mesačne, v čase karantény im neprispieval. Nemá žiadne mimoriadne výdavky. Iné dieťa nemá.

18. Vychádzajúc z týchto skutočností súd za primerané výživné považuje sumu 150,-Eur mesačne. V danom prípade súd vzhľadom k určenej úprave styku otca s maloletou konštatuje, že starostlivosť o maloletú bude otec vykonávať v rozsahu cca 1/3-iny, zvyšnú časť starostlivosti bude zabezpečovať matka maloletej. Pri takomto rozdelení starostlivosti by potom výživné, ak by otec starostlivosť nezabezpečoval vôbec predstavovalo sumu 225,-Eur, ktorá je plne primeraná potrebám maloletej, ale zodpovedá i možnostiam oboch rodičov podieľať sa na jej výžive. Otec maloletej vynakladá, obdobne ako matka, výdavky na ošatenie, hygienické potreby dieťaťa a stravovanie v období, keď je dieťa u neho. Matka dieťaťa mu dieťa dáva bez náhradného oblečenia. Všetky tieto výdavky teda pokrýva sám. Je tiež potrebné poukázať na skutočnosť, že aj odvoz a privezenie dieťaťa pri stretávaní je plne v réžii otca dieťaťa, čo znamená, že otec má v súvislosti so starostlivosťou o dieťa ďalšie výdavky (cesta z J. E. K. B. E. A. E. K. a späť dvakrát do týždňa). Vychádzajúc z týchto skutočností je potom určené výživné primerané. Súd týmto rozhodnutím určil výživné až od právoplatnosti rozsudku, keďže týmto dňom zároveň ruší neodkladné opatrenie, ktorým bolo určené rovnaké výživné. Do právoplatnosti rozsudku je

tak otec maloletej povinný platiť výživné podľa nariadeného neodkladného opatrenia a po právoplatnosti rozsudku už podľa tohto rozsudku. Pokiaľ teda otec dieťaťa výživné neplatil v období do rozhodnutia súdu, resp. právoplatnosti tohto rozsudku, bude vykonateľným titulom práve neodkladné opatrenie.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom písomne v troch vyhotoveniach. Tí účastníci, ktorí sa práva podať odvolanie vzdali, odvolanie podať nemôžu. Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schváli dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

V prípade podania odvolania sa v odvolaní uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením. Pokiaľ nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie, resp. na nariadenie výkonu rozhodnutia.